

COSTACHE BURAGA, FIU AL SATULUI DĂNEȘTI ȘI IDENTITATEA ROMÂNEASCĂ

Constantin FOCȘA*

Cuvinte-cheie: Costache Gh. Buraga, cercetare, arheologie, etnografie, istorie locală, muzeu, Dănești

Key-words: Buraga Gh. Costache, research, archeology, ethnography, local history museum, Dănești

Abstract:

Buraga Gh. Costache was, an autodidact, passionate researcher in the field of archeology, monograph, dialectology essayist and poet, collector, innovator, one of the most complex personalities of contemporary Dănești.

Thousands of exhibits of ceramics (Number of carved stone tools wich he gathered pases 50000), metal bone, etc, result of researches area or archeological surveys by C. Buraga standing witness to the existence in this parts of a millenary civilization. Alongside of these, ethnographic and numismatic pieces, complete the richness of the municipal museum.

The concerns of the old teacher were by science, culture and arts. He was passionate of historical researches for wich dedicated his free time and all material savings, even going to sacrifice the family. The museum created by him was a point of attraction of the village Dănești, country Vaslui and the old collector was proud of this house-museum, the result of exhausting work of entire family. The marks of the past gained a legacy of Dănești. Many times for the children's of family, soils were the books and the study tablets, and the hoe and spade with wich they poked the soil, were the tools that played to the knowledge „the clay of Dănești history”

*„Făpturile multe pe care le-am strâns împreună
fac parte din ceea ce legile statului nostru numesc:
PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL”
(Costache Buraga)*

Este bine că la 147 de ani de la fondarea Academiei Române, vorbim despre identitatea sau, cum zice Dimitrie Cantemir – primul roman cu adevărat european –, despre feldeința (identitatea) românească. O temă actuală, o temă europeană, o temă imperioasă în epoca globalismului și a dominației internetului... O discută, de altfel, toți: la Nord și la Sud, în Occidentul bogat și postmodern și în Orientul mai mult sau mai puțin bogat mai mult sau deloc postmodern... Și o discută altfel decât în trecut. În acest sens, academicianul EUGEN SIMION amintește că vechiul tip de discurs (numit

---

* Profesor, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

și *discursul despre specificul național*), acela în care sunt puse pe două coloane *virtuțile* (calitățile) și *insuficiențele*, inerțiile spiritului unui popor, este abandonat. Noțiunea de *identitate* tinde să înlocuiască noțiunea de națiune și a defini, în zilele noastre, *identitatea culturală* a unei națiuni înseamnă, automat, a introduce în ecuație, concepte noi, cum ar fi: „pluralitatea identitară”, „l'identité de soi” (identitatea sinelui), (ego identity-identitatea eului), „drepturile minorităților”, „psihologia morală”, „multiculturalitatea” și “multiculturalismul”, „semantica istorică”, etc¹.

Într-un capitol sugestiv intitulat „De la istorie, ca parte integrantă a memoriei, la memorie, ca obiect al istoriei” din cartea „Sur l'histoire” (1999), K. Pomian afirmă că în ultimii 20 de ani există în istoriografie un interes nemaîntâlnit, acordat memoriei colective în variantele și circumstanțele ei de „memorie națională, regională, comunitară”².

Se pare că într-o anumită zonă a „mondenității istoriografice” se retranșează acum raportul istorie-memorie în favoarea celui de-al doilea termen, în sensul că „totul este istorie” de până atunci devine acum „totul este memorie”. Aceste supralicitări au fost inspirate și dinspre o serie de lucrări cu impact major în discursul istoriografic contemporan, cu predilecție în cel francez, precum cele semnate de P.Nora, J.le Goff, Ph.Jautard, P. Ricoeur etc.

Resurgența memoriei în discursul istoriografic și în cel de teoria istoriei vine dinspre cauze de dincolo de acest ecran istoriografic și teoretic în care ea este proiectată. Aceste cauze sunt de o mare varietate și pot fi ordonate identitar-cultural, etic, epistemologic, ideologic și pragmatic. Există în ultimele decenii ale secolului trecut o sensibilitate din ce în ce mai larg împărtășită față de aspectele „acordate problemelor de patrimoniu cultural” și, pornind de aici, celor care aduc în prim-plan particularitățile identitare culturale și spirituale.

În contextual celebrării diversității culturale specific postmodernismului, în care se asumă nu numai „centrul cultural” ci și marginile, „aculturația Realului în întregime”, facilitează o accesare a particularităților culturale existente pe scena lumii. În acest context, construirea identităților și diversităților culturale convoacă memoria colectivă și individuală. În consecința acestor plasamente postmoderne ale memoriei în fața istoriei se produce, așa cum arată K.Pomian, o „*multiplicare a numărului de muzee și monumente*” de o mare diversitate cromatică și cronologică, ce transmit reprezentările și transfigurările simbolice și „semiofore” ale unor identități premoderne și preindustriale astfel regăsite.

Istoricul și scriitorul francez de origine italiană Max Gallo, depășind vechile criterii impuse de „Școala Analelor” (dar nu excluzându-le!) scrie că *problematica națiunii* (reală, actuală, incontestabilă!) se sprijină pe *zece piloni*: *spațiul* („le droit du sol” – dreptul pământului), *egalitatea*, *statul*, *cetățenia*, *școala*, *laicitatea*,

¹ Academician Eugen Simon, Însemnări rapide despre identitatea românească, în „Magazin istoric”, anul XLVII, serie nouă, nr.7(556), iulie 2013, p.5.

² Apud, Doru Radosav, Editorial, în „Anuarul Institutului de Istorie Orală”, IV, Cluj-Napoca, 2003, pp.7-8.

fragmentarea („le sol peut etre partage” – pământul poate fi împărțit), limba, egalitatea femeilor, universalismul³

La efectuarea unei investigații sau evocării obiective este necesară o detașare de subiectul în cauză, având drept țeluri prezentarea unei activități științifice (și culturale – *n.a.*), estimarea unui aport, eventual stabilirea locului deținut în cadrul unei generații și dintr-o etapă de dezvoltare a unei discipline științifice ce se cere mereu înnoită.

Această detașare ar rezulta dintr-o necesară componentă temporală, singura care face posibilă, consemnarea în ce măsură timpul și-a exercitat veșnica acțiune de erodare asupra unor scrieri (și fapte culturale – *n.a.*) care, teoretic ar elimina subiectivismele și exagerările frecvente în a analiza contribuția unor personaje aflate cândva în plină putere de creație⁴.

Cine au fost, de fapt, soții Costache și Eugenia Buraga?

Buraga Gh. Costache a fost un autodidact, pasionat cercetător în domeniul arheologiei, folcloristicii, monografiei, etnografiei și dialectologiei, eseist și poet, colecționar, inovator, una dintre personalitățile cele mai complexe ale Dăneștiului contemporan⁵

Toate sursele consultate ne indică drept data nașterii ziua de 2 martie 1909, aceasta reprezentând, de fapt, data înregistrării nașterii copilului, data reală fiind 28 februarie 1909, conform actului de naștere nr.9 din Registrul stării civile pentru născuți emis de Primăria comunei Dănești pe anul 1909, consultat de noi din fondul Filialei județene Vaslui a Arhivelor Naționale.

În ceea ce privește locul nașterii, conform aceleiași surse citate anterior, acesta este comuna Dănești, județul Vaslui, confirmată de majoritatea surselor consultate, cu o excepție (Iași, după Ioan Baban, *Univers cultural și literar vasluian, Dicționar*, Editura Pim, Iași, 2008, p.77).

Este fiul lui Gheorghe N. Buraga și Catinca, născută Flondor, țărani mijlocași de profesie agricultori. Părinții săi au avut 11 copii. (A avut el însuși 10 copii), din care au trăit doar 6 băieți și 2 fete), apoi a mai murit, prematur, una din fete la vârsta de 24 de ani. Remarcabil e faptul că toți ceilalți 5 rămași în viață, printre care și Costache în condiții nu prea strălucite, au devenit intelectuali de seamă, învățători și profesori, mari iubitori de carte⁶ Cum familia Buraga se mutase o vreme din satul

³ Acad. Eugen Simion, *op.cit.*, p.6.

⁴ Nicolae Ciudin, *Nicolae Gostar-un mare om, erudit și artist al cuvântului*, în „Iassidava”, anul III, nr.4, 2012, Iași p.51.

⁵ Neculai N. Maftai, Constantin Gh. Radu, *Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui*, Galați, 1981, p.38.

⁶ Din mărturia Mărioarei Buraga, cea de-a treia fiică a soților Buraga, în „*Memoria unui muzeu*” (Omagiu adus părinților mei, Eugenia și Costache Buraga, Editura Pim, Iași, 2006, p.16.

Dănești, județul Vaslui la Iași pentru un trai mai bun, Costache a început școala primară în capitala Moldovei, în timpul primului război mondial (clasele I și a II-a) și a finalizat-o la Dănești între anii 1918 – 1920, unde familia a revenit între timp. Între anii 1921-1927 a urmat cursurile Școlii Normale „Ștefan cel Mare” (azi localul Spitalului T.B.C) din Vaslui. Diploma de învățător a primit-o în luna iunie 1927 cu media 9,33. Între anii 1927-1928 a lucrat ca învățător la școlile din Dănești, Cuza Vodă și Chetrești din fostul județ Vaslui, după care, de la 1 septembrie 1928 a fost învățător în mai multe localități din Basarabia: Ruseni și Chitacu din fostul județ Soroca (până în anul 1929). De la 1 octombrie 1930 până la 1 octombrie 1931 a efectuat stagiul militar în Regimentul 10 Vânători-Tighina, de unde s-a eliberat cu gradul de sergent T.R., specialitatea agent de transmisiuni. De la 1 septembrie 1931 până la 1 ianuarie 1939 a funcționat ca învățător la școlile primare din Gheorghieni și Ciolacu Nou din fostul județ Bălți, Basarabia (fosta U.R.S.S).

În anul 1939, din motive de sănătate, la care s-au adăugat motive străine familiei, a părăsit învățământul și s-a retras la casa părinților lui din Dănești – Vaslui, împreună cu soția și cu trei fete: Ileana, Maria și Mărioara. După o săptămână de la sosirea în Dănești, a mai venit pe lume o fetiță căreia i-a pus numele Florica, pentru că s-a născut în luna florilor pe 8 martie 1939, după declarația Mărioarei, al treilea copil dintre copiii familiei Buraga. În anul 1940 a fost concentrat, dar în urma unui control medical la Spitalul Militar din București, a fost declarat inapt pentru serviciul militar.

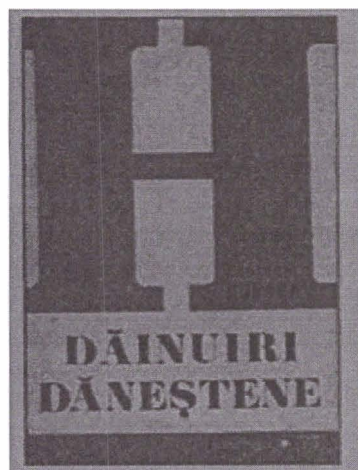
Pentru un timp (1939-1951) a părăsit învățământul și s-a ocupat cu apicultura, avicultura, sericicultura și alte activități cu profil agricol, dovedind pasiune pentru mecanică, domenii în care a realizat niște proiecte de inovații și invenții⁷. În perioada amintită a practicat câte și mai câte îndeletniciri și meserii pentru a putea supraviețui și, oarecum, a întreține familia. A confecționat o mașină de tors lână și cânepă, un război de țesut semimecanic, presă de ulei, un aparat de fotografiat, un alambic pentru țuică, o mașină de tricotat, un incubator de ouă. Repara orice de la încălțăminte până la bijuterii, inclusiv armonica consăteanului orb Gică Moșuleț, din care se întreținea, dar se și strica mereu. S-a mai ocupat de lăcătușerie, fierărie, lemnărie, grădinărit, dar toate acestea cu sprijinul soției și al copiilor.

Prin anii 1960, dorindu-și, cu ardoare, un microscop, instrument rar pe atunci, își înjghebase unul dintr-un tub cu lentile turnate, prelucrate și montate de dânsul, prin care îndemna musafirii să privească fina alcătuire a frunzelor sau roiala „gâzelor” invizibile, dintr-o picătură de apă, mărite de scula sa năzdrăvană. Tânjind după o mașină de scris ticluia una fără tipe, care să scrie cu mare viteză, deplasându-se, pe deasupra hârtiei, idee ce avea să fie materializată în anii noștri de aparatele digitale – printere cu cap mobil și ponoane.

În iarna cumplită dintre anii 1946-1947 și în „*Primăvara Morții*”, când foamea din cauza secetei făcea ravagii, curmând vieți, cutreiera satul prin nămeți sau prin glod până la genunchi, bătea în ușile încheștate de frig, îndemna pe locatari să iasă din letargie și să lase copiii în taberele CARS (Comitetului pentru Ajutorarea Regiunilor Secetoase), să bea ceaiuri din măcieșe, cătină, coarne, tei sau măcar frunze de gutui și să înlocuiască, temporar, mălaiul terminat – până la procurarea altuia – cu

⁷ Ioan Baban, *Univers cultural și literar vasluian*, Dicționar, Editura Pim, Iași, 2008, p.77.

faiană din plante. (precum coceni, papură, ciocane, vrejuri și curpeni de legume, lăstare și frunze de vie, tulpini de urzici de ștevie, hăcuite, pisate, uscate pe plită și măcinate la rășnițe⁸.

În anul 1951 s-a reîncadrat în învățământ ca profesor de limba rusă la Școala de 7 ani din Dănești și-a lucrat în această calitate până în 1969, anul pensionării. A predate și alte discipline, cum ar fi: fizica, chimia, științele naturii, limba franceză, etc. În literatură a debutat cu versuri din care se degajă o puternică voință de a răzbate prin dificultăți. Unele creații originale au fost publicate în „Flacăra Iașului”. Debutul poate fi considerat anul 1966, la apariția plachetei de versuri „Înălțimi”, editată de Casa de creație Iași. Dar consacrarea lui Costache Buraga se realizează la apariția cărții „Dăinuiri dăneștene”, scrisă împreună cu soția sa, Eugenia Buraga, și apărută la Editura Junimea din Iași în 1977 în colecția Humanitas. „Dăinuiri dăneștene” nu este o simplă

monografie a unei localități, ci o inegalabilă opera literară prin modul cum este structurată și după mesajul ei absolut original. Cartea este un poem închinat unei așezări umane care a dat țării minți strălucite, o odă închinată înaintașilor în viziune clasică. La prima vedere, această carte nu se dezvăluie cu toate adâncimile ei, dar când, un pasionat de poezie, descoperă că, de fapt, se află în fața unui poem scris în hexametri, se întreabă ce anume s-a născut în sufletul autorilor și în gândul pus pe pagină. Editura Junimea a prezentat elagios cartea soților Buraga: „Soții Eugenia și Costache Buraga, învățători din Dăneștii Vasluiului, propun cititorilor o carte cu totul neobișnuită, scrisă într-o manieră eseistică absolut originală, care le dă posibilitatea să înglobeze un variat conținut de idei, teorii, tradiții orale, reflecții în marginea faptelor cercetate, cugetări cu caracter de generalitate. Autodidacți, cu o vocație enciclopedică ce demonstrează că tradiția Cantemir-Hașdeu-Mircea Eliade, rodește, încă, pe pământul românesc, veritabili cunoscători ai culturii folclorice, cercetători de o viață pe tărâmul arheologiei, etnografiei, dialectologiei, botanicii etc, soții Buraga au dat o carte document, expresia sintetică a originalului muzeu în care și-au transformat casa, după mai multe decenii de efort îndreptat spre adunarea unor mărturii istorice și preistorice referitoare la cultura materială și spirituală a oamenilor din Vatra satului și din împrejurimi⁹

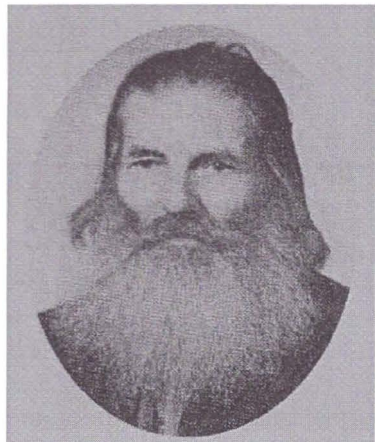
Miile de exponate din ceramică (Numai numărul uneltelor de piatră cioplită pe care le-a adunat trece de 50.000), metal, os, etc, rod al cercetărilor de suprafață sau al sondajelor arheologice efectuate de C. Buraga, stăteau mărturie existenței pe aceste meleaguri a unei civilizații milenare. Alături de acestea, piese de etnografie și numismatică, întregeau bogăția muzeului comunal. Preocupările bătrânului învățător

⁸ Ioan Mitican, *Moș Costache*, în „*op. cit.*”, pp.39-41.

⁹ Eugenia Buraga – Costache Buraga, „*Dăinuiri dăneștene*”, din Planul editorial 1976, proiect XVIII, exemplar de lucru, Editura „Junimea”, Iași, pp.59-60.

erau către știință, istorie, cultură și arte. Îl pasionau cercetările istorice pentru care-și dedica tot timpul liber și toate economiile materiale, mergând până la a-și sacrifica familia. Muzeul creat de el era un punct de atracție al comunei Dănești, județul Vaslui, iar bătrânul colecționar se mândrea cu această *casă-muzeu* (datată de aproape 300 de ani), rodul muncii epuizante a întregii sale familii. Amprentele trecutului au căpătat o dăinuire dănășteană! De multe ori, pentru copiii familiei, solurile de tot felul au reprezentat cărțile și tăbliile de studiu, iar sapa și hârlețul cu care scormoneau pământul erau unelele ce au redat cunoașterii „*huma istoriei dănăștene*”¹⁰

Preocupându-l intens arheologia și trecutul satului, scormonea grădinile și dealurile, aduna fericit obiectele și cioburile de ceramică găsite prin gropi, ca și vechile scule gospodărești părăsite și țesături migălite la stative și gherghefuri, de străbunicile plecate în lumea umbrelor. Rânduite, la început, pe mesele din casă ca niște podoabe de preț, năpădeau, apoi, cerdacul și prispale acoperite și transformate în săli muzeale.

Convins de importanța descoperirilor a smonit și o echipă de academicieni condusă de profesorul universitar ieșean M. Petrescu – Dâmbovița, care a efectuat mai multe sondaje arheologice cu roade bogate (prin 1958).

Despre originalul său muzeu mergând vestea prin țară și străinătate, au scris mai mulți jurnaliști, unii anume veniți din capitală să-l vadă. Astfel, a fost reporterul George Dorin, autorul articolului. „*Într-o viață de om, învățătorul Costache Buraga a agonisit în Dăneștii Vasluiului un muzeu sătesc de o bogăție uluitoare*”, apărut în revista „Flacăra” din 28 aprilie 1978 și în care făcea o descriere plastică a locului: „Ușa clădirii fiind deschisă, vizitatorul pășea în pridvor, citind afișul scris pe un cartonaș galben alb cu un ușor tremur de emoție: *Omule, ești rugat să pășești cu evlavie în casa pe care au sfințit-o dragostea, sufletul și căldura inimii și truda mâinilor Eugeniei Buraga*.” Clădirea era una dintre puținele case din bărne care au mai rămas prin împrejurimi.

Înainte de despărțirii, Moș Costache, i-a mărturisit reporterului „Tot ce am adunat vreau să rămână într-un muzeu al satului pe care-l pun la punct în această casă. Sunt fericit că dascăli tineri din Dănești mă înțeleg, mă prețuiesc și mă ajută în întreaga rearanjare a muzeului, o fac cu ajutorul profesorilor Elena Blăniță, Gabriela Coman și Ionel Coman. Cu o jumătate de secol în urmă, când m-am dedicat acestei pasiuni, nu prea era cine să înțeleagă asta într-un sat, iar cât despre stăpânire (autorități *n.a.*), ce să mai zic: ori te socoatea suspect, ori te declara nebun”¹¹

În numeroase lucrări de prestigiu (Arheologia Moldovei Materiale și cercetări arheologice, Așezări din Moldova de la paleolitic până în sec. al XVIII-lea, etc),

¹⁰ Dr. Laurențiu Chiriac, *Cuvânt înainte: Din Dănești Costache Buraga și Memoria Muzeului în Mărioara Buraga*, op.cit., pp.12-13.

¹¹ Ioan Mitican, *Moș Costache, în Mărioara Buraga*, op. cit. pp 41-47

numele arheologului amator C. Buraga poate fi întâlnit alături de cel al unor reputați cercetători din țara noastră (Dan Ghe. Teodor, Victor Spinei, Mircea Babeș, Ioan Mîtreă, Rică Popescu, Alexandru Andronic.etc). El a introdus numele localității Dănești în circuitul științific național, în special în urma sondajului arheologic efectuat în anul 1958 la insistențele sale de către Comisia pentru studiul formării limbii și poporului român din cadrul Academiei R.S.R. Cu mijloacele materiale modeste ce i-au stat la dispoziție, dar cu dragostea fierbinte a omului ce prețuiește cartea, în decursul anilor și-a format o bibliotecă ce cuprindea cărți foarte rare din cultura națională și universală. Lucrările fundamentale de istorie, arheologie, folclor, etnografie, numismatică editate în țară sau străinătate, nu-i lipseau de pe masa de lucru. Alături de acestea, se află numeroase culegeri din folclorul local care-și așteaptă valorificarea¹².

Costache Buraga s-a stins din viață pe data de 12 decembrie 1999.

Din păcate, munca de decenii întregi a soților Buraga a putut fi risipită în numai câțiva ani de către nepricepuți și, mai ales, indiferenți de eforturile înaintașilor. Acest fenomen distructiv, căruia îi suntem martori, ridică mari semne de întrebare în ceea ce privește viitorul culturii noastre.

Cu mult efort și cu multă muncă de lămurire dusă cu familia de cei în drept, o foarte mică parte din obiectele ce au mai fost găsite din casa-muzeu din Dănești, au fost aduse la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui. Directorii acestei prestigioase instituții, regretații profesori Constantin Popescu și Ioan Mancaș, precum și regretata muzeograf Doina Rotaru s-au zbatut foarte mult pentru ca obiectele arheologice și etnografice să fie păstrate la locul cuvenit și să poată fi văzute de un public mai larg. După ce au fost restaurate, o parte din ele au fost expuse în Sala Arta a muzeului vasluian, cu ocazia celei de-a XXIX a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice *Acta Moldaviae Meridionalis* (29-30 noiembrie 2006), în cadrul unei expoziții organizate de către muzeograful Marian Antoniu și Ciprian Lazanu.

Parcă presimțind că munca sa de peste 70 de ani se va evapora în neant, Costache Buraga scria :

„Că mult prea adâncă și nemăsurată e ceața ce crește pe timpuri” Și grea e cum negura Încă și deasă cum pâcla.... Și multă Și una ea știe: de una săntindă, într-una s-aștearnă, oriunde ajunge cu poala ei moale, o neagră uitare... (Dăinuiri dăneștene, 1977).

Așadar, Costache Buraga, pasionat cercetător în domeniul arheologiei, etnografiei, literaturii, colecționar și inovator, a fost o personalitate complexă a zonei *Dăneștilor*. El a reprezentat o idee, „a fost omul care a urmărit valorificarea trecutului fondator al satului moldovenesc, având mereu aceleași năzuințe și pasiuni, iar acum a rămas doar *ceea ce a făcut altădată* și poate că ne veghează din cer împreună cu îngerii ca să vadă cine își mai aduce aminte de el și dacă știm să-i păstrăm cu sfințenie valorile pe care ni le-a lăsat cu atâtea sacrificii!”

Costache Buraga, ultimul trac, a fost cel mai mare colecționar independent de obiecte arheologice și etnografice din întreaga Moldovă. Recunoscut în lumea muzeografilor și arheologilor ca fiind deținătorul unei însemnate colecții vechi, datând de la începuturile civilizației dacice pe meleaguri moldave, un om care va rămâne în

¹² Neculai N. Maței, Constantin Gh. Radu, *op.cit.*, p.40

conștiința publică prin tot ceea ce a făcut ca un mare etnograf, în sensul că a creat un muzeu sătesc unic în Europa¹³

În toată activitatea lui, a avut alături pe soția sa, Eugenia Buraga, *o fiică pentru eternitate a comunei Dănești*. A fost o femeie simplă, care și-a marcat existența efemeră punând în slujba culturii vasluiene realizările în care și-a concentrat întreaga viață. O carte și o casă-muzeu din comuna Dănești. Jurnalista Mirela Irimia consemna în martie 2004: „... Se împlinesc 29 de ani de când Eugenia Buraga nu mai este printre noi. Acum, în prag de primăvară, un ghiocel și o rază de soare sunt pentru ea. Să o păstrăm în memorie pe această femeie care a contribuit la îmbogățirea culturii și păstrarea tradițiilor de pe meleagurile noastre”¹⁴

Moldoveanca Eugenia Acasandrei s-a născut în anul 1909 în comuna Pleșești, județul Suceava. Absolvind școala primară în anul 1920, și-a continuat studiile la Școala normală de fete din Dorohoi (1920-1928). În perioada 1928-1939 a lucrat ca învățător la școlile din comunele Ruseni, Chitaru și Ciolacu Nou din județele Soroca și Bălți. La aceasta din urmă, l-a cunoscut pe învățătorul Costache Gh. Buraga cu care s-a și căsătorit. Soții Buraga și-au unit destinele în anul 1929 și-au avut 10 copii. Apoi din anul 1951 până în 1969, când s-a pensionat, a lucrat la școala din Dănești. A fost o învățătoare model, exemplu de punctualitate și buna pregătire profesională. Și-a înțeles soțul ca nimeni altul, fiind alături de el, înconjurându-l și

îngrijindu-l în toate momentele grele din viața lui. Este creatoare a muzeului de arheologie și etnografie pe care l-au amenajat în locuința lor și a lucrării „Dăinuiri dănștene”

De profesie învățătoare, a rămas o întruchipare a principiilor și a principiilor de viață populare, care caracterizează soția și mama. A manifestat față de școlari aceeași dragoste și grijă ca pentru cei zece copii pe care i-a născut. Eugenia Buraga a fost în primul rând, un dascăl care a predat „lecții de suflet”. Credincioasă, și-a urmat soțul la Vaslui, fiindu-i alături în greutățile cotidiene, însoțindu-l și pe cărări de gânduri și de simțiri...

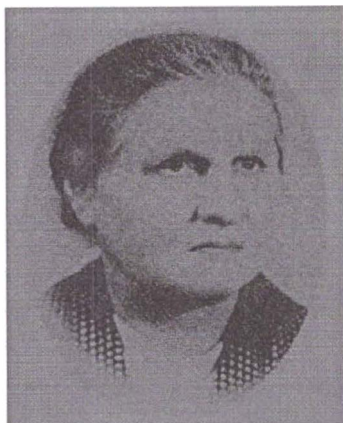
„Nu pot vorbi despre mama mea la timpul trecut, nu pot spune mama mea a fost... Mama mea este o femeie de excepție, care ne-a crescut în simplitate și puritatea principiilor tradiționale, principii care, cu regret, mărturisesc că s-au alterat odată cu trecerea anilor, în conștiința poporului nostru. Aceasta a suferit schimbări radicale. Deși suntem zece frați, nici unul dintre noi nu a avut vreodată sentimentul că mama îl

¹³ Daniel Grosu, *Moș Buraga-ultimul trac*, în Mărioara Buraga, *op.cit.*, p.58

¹⁴ Mirela Irimia, *Eugenia Buraga, o Fiică pentru eternitate a comunei Dănești*, în Mărioara Buraga, *op.cit.* p.159

iubește mai mult pe celălalt, a spus Mărioara, al treilea copil dintre copiii familiei Buraga.

O regăsim pe Eugenia Buraga într-o carte și un muzeu. În casa din Dănești, soții Buraga au creat un crâmpei de veșnicie a țăranului moldovean. L-au imortalizat într-o carte. Este cea mai sigură metodă de a sfida timpul. În cartea „Dăinuiri dăneștene”, autorii au încercat să schițeze o adevărată obârsie a lucrurilor pe baza unei documentări de-a dreptul impresionante. Astfel, satul natal, menționat în titlu s-a transformat în simbol, în centru de cultură și civilizație, identificabil în orice sat românesc. Din lucrarea soților Eugenia și Costache Buraga, se desprinde un apel patetic la cercetarea și cultivarea valorilor etice, sociale, artistice, care nu trebuie să piară. Eugenia și

Costache Buraga au trăit într-un muzeu. Dar nu într-un muzeu rece, nemișcat. „*Orice lucru avea viață, insuflată prin simplul fapt că ei erau acolo. O atmosferă caldă, un confort psihic este ceea ce simțeam acasă*”, a precizat Mărioara.

A crescut cu dragoste zece copii, care la maturitate au devenit: Elena Darie, educatoare Oșești – Vaslui, Maria Blănaru, muncitoare Fabrica de confectii Vaslui, Mărioara Obreja, muncitoare Fabrica de confectii Vaslui, Florica Hușanu, învățătoare, Iași, Gheorghe Buraga lucrător la Întreprinderea de Transporturi București, Vasile Buraga, învățător, Oșești – Vaslui (în prezent, la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, coleg cu autorul acestui articol), Eva Maltcașu, profesoară Dănești, Via Bobu, profesoară, Tăcuta – Vaslui, Florin Buraga, profesor, Tăcuta, Ana Ungureanu, învățătoare, Țibana – Iași Eugenia Buraga a încetat din viață în anul 1975, soțul ei trăind în singurătate până în 1999 când a trecut în neființă.

Acum, casa muzeu este în grija fiicei lor, Eva, care, ne spune că nu putem vizita nimic pentru că se renovează. Gura satului spune, însă, altceva și, anume, că totul este lăsat în paragină, moștenirea bătrânului Buraga, neinteresându-i pe urmașii săi direcți, după afirmația jurnalistei Rodica Pop, confirmată și de mărturia regretatului director a Muzeului județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, Ioan Mancaș. „*Am însă rezerve privind posibilitatea locuitorilor județului Vaslui de a vizita colecția amintită datorită refuzului colecționarului de includerea colecției în valorile muzeului în vederea conservării în condiții adecvate, profesioniste a acesteia...*”.

În concluzie, Eugenia și Costache Buraga vor exista atâta timp cât va fi cultură în Vaslui și oameni de suflet care să le cinstească memoria¹⁵ Nu trebuie să uităm că *a fi un bun român european înseamnă mai multă înțelegere și mai mult respect față de condiția de a fi român...*¹⁶

¹⁵ Mirela Irimia, *op.cit.* p.161

¹⁶ Acad. Eugen Simion, *Însemnări rapide despre identitatea românească*, în „Magazin istoric”, anul XLVII, serie nouă, nr.8(557), august 2013, p.10.